

protože se dopustil vraždy, nebo toho, kdo ztratil občanství, protože se stal občanem spojeneckého města (*civitas foederata*), které se těší *ius exilii*, je starší a původnější než protiklad práva a trestu.

Tato zóna nerozlišení, kde život exulanta či proskribovaného (*aqua et igni interdictus*)¹⁷⁵ hraní s životem *homo sacer*, jehož lze zabít, ale nelze jej obětovat, je projevem původního politického vztahu, původnějšího, než je Schmittův protiklad mezi přítelem a nepřitelem, mezi spoluobčanem a cizincem. Vnější postavení toho, kdo je postížen suverénní suspenzí, je niernější a původnější než vnější postavení cizince (pokud lze takto rozvinout protiklad, do něhož Festus staví pojmy *extrarius*, tedy *qui extra focum sacramentum iusque sit*, a *extraneus*, tedy *ex altera terra, quasi exterraneus*.¹⁷⁶

Nyní je pochopitelná sémantická nejednoznačnost, o níž jsme se již zmínili a díky níž „in bando, a bandono“ znamená v italské jak „ponechán na milost a nemilost“, tak i ponechán „své vlastní vůli a schopnosti, své libovůli, své svobodě“ (jako je tomu např. ve slovním spojení „correre a bandono“ – běžet, kam mě nohy nesou), a „bandito“ znamená jak vyhoštěný, psanec, tak otevřený všem, volně přístupný (jako ve spojení „mensa bandita“ – prostřený stůl, „a redina bandita“ – s povolenými otěženími). Suspenze je ve skutečnosti síla, současně přitažlivá a odpudivá, jež svazuje dva póly suverénní výjimky: pouhý život a moc, *homo sacer* a suveréna. Pouze díky tomu slovo „bando“ může znamenat jak charakteristiku suverenity¹⁷⁷ (*Bandum, quod postea appellatus fuit Standardum, Guntfanonum, italice Confalone*),¹⁷⁸ tak vyhoštění ze společenství.

A právě tuto strukturu obsahu výrazu *banda* (vyloučení, vyhoštění, klatba, zákaz, pouto, praporec vladaře) se musíme naučit rozoznávat v politických vztazích a ve veřejném prostoru, v němž myní žijeme. *Hájemství (bandita) posvátného života je v obci niernější než každý vnitřek a odlehlejší než každý vnějšek*. Toto hájemství je

suverénním *nomos* a podmiňuje každou další normu, je to původní rozvržení prostoru, jež umožňuje a řídí každou lokalizaci a vymezení teritoriality. A pokud se v moderní době život umisťuje stále zřetelněji do centra státní politiky (jež se podle Foucaultových slov stala biopolitikou), pokud v naší době vystupují všichni občané sice ve zvláštním, ale velice reálném smyslu virtuálně jako *hominis sacri*, je to možné pouze proto, že vztah vylučujícího zahrnutí byl již od prvopočátku skutečnou strukturou suverénní moci.

¹⁷⁵ „ten, jemuž je odepřena voda a oheň“ – Pozn. překl.

¹⁷⁶ „vnější, ten, jenž se nalézá mimo posvátný oheň a právo, cizinec, z jiné země, tedy cizozemec“ – Pozn. překl.

¹⁷⁷ L. A. Muratori, *Antiquitates Italicae Medii Aevi*, str. 442.

¹⁷⁸ *Bandum*, což později bylo nazýváno *standarda*, *korouhev*, italsky *gonfalone*. – Pozn. překl.